

ДОСВІД США І КАНАДИ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ АПК

*А.Д. Швець, студент
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

Одним з основних умов успішного соціально-економічного розвитку багатьох країн світу є ефективна інноваційна агропродовольча політика. Аналіз сучасного закордонного досвіду здатний зіграти чималу роль при вирішенні низки економічних завдань в агропродовольчому комплексі України. Значний інтерес представляє досвід таких найбільших сільськогосподарських держав світу як США і Канада.

На особливу увагу заслуговує досвід Канади, що займає третє місце в світі з експорту сільськогосподарської продукції, оскільки в цій країні склалися численні ефективні форми і методи державної підтримки аграрного сектора. В якості ключових інструментів управління інноваціями використовуються державні цільові програми: «Сільськогосподарська інноваційна програма» (Agri-Innovation Program) спрямована на просування існуючої і розвиток нової інноваційної продукції з доданою вартістю;

– основним елементом міжнародної стратегії Канади є «Канадська міжнародна сільськогосподарська та харчова програма» (The Canadian Agriculture and Food International Program). Вона розроблена з метою підтримки сільського господарства та харчової промисловості. До того ж, розвиток довгострокових міжнародних стратегій може гарантувати промисловості хороші позиції на ринках, а також відповідати зростаючому попиту і конкурентоспроможності Канади як світового лідера в постачанні безпечних, високоякісних сільськогосподарських продуктів;

– «Сільськогосподарська програма інноваційних біопродуктів» (The Agricultural Bioproducts Innovation Program) дозволяє розвинути дослідження, впровадити нові технології, такі як біопаливо, біохімія і т.д. Програма спрямована на мобілізацію

приватних і громадських дослідницьких секторів для побудови інтегрованої дослідницької системи сільськогосподарської біопродукції.

– «Програма сільськогосподарських можливостей» (Agri-Opportunities Program) і «Програма розвитку взаємодій» (Broker Program) спрямовані на прискорення впровадження наукових розробок на ринки Канади. Реалізуючи ці програми, держава вирішує проблему підтримки взаємодії між аграрним сектором і промисловістю. У Канаді, як і більшості розвинених країн світу програмно-цільовий підхід використовується протягом багатьох років, так як це ефективний спосіб вирішення великих і складних економічних проблем.

За кордоном держава стимулюють наукові дослідження в області агропродовольчого комплексу урядовими гарантіями шляхом надання довгострокових кредитів для перспективних напрямків досліджень[1].

У США в офіційних урядових документах капіталовкладення в науково-технічній сфері навіть іменується «інвестиціями в майбутнє», а інноваційна діяльність в АПК розглядається як один з найбільш ефективних способів здійснення стратегічних національних цілей. Великий інтерес представляє досвід США, як країни, в якій існує виключно вагома і законодавчо закріплена економічна і політична підтримка аграрних інновацій з боку держави. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюють такі органи як: Американський науковий фонд, Американський наукову раду, Національне бюро стандартів, Національний центр промислових досліджень, Національна академія наук та інші. Вони здійснюють моніторинг і прогнозування інноваційних економічних, в тому числі і аграрних процесів в країні і за кордоном. Джерела фінансування: близько 50% – приватні фірми і організації, 46% – федеральний уряд, решта – університети, коледжі, неурядові організації. У Канаді інноваційна політика в сфері АПК фінансується державою, провінційним урядом і приватним бізнесом.

У США держава сприяє формуванню ринку інновацій, і саме виступає його агентом. Найбільш витратні аграрні

дослідження держава фінансує повністю через їх складності, високих витрат, ризику, і сильної міжнародної конкуренції. Як і в Канаді, в цій країні все більша увага приділяється державній експертизі інноваційних проєктів, оскільки окремим підприємствам, що здійснюють нововведення, важко оцінити всі їх можливі ефекти в загальноекономічному масштабі.

Тенденції розвитку світової економіки переконливо показують, що в Україні не може бути іншого шляху розвитку, ніж формування економіки, заснованої на знаннях, тобто економіки інноваційного типу[2]. У той же час вітчизняний агропродовольчий комплекс все ще продовжує залишатися досить закритою сферою для інновацій. У зв'язку з цим необхідно поєднувати вітчизняну інноваційну діяльність з передовим зарубіжним досвідом, який є дуже корисним для пізнання процесів, що відбуваються в агропродовольчому комплексі нашої країни. Він дозволяє визначити найбільш ефективні форми і методи державного регулювання АПК, сприяє пошуку необхідних напрямків формування української концепції агропродовольчої політики, дає можливість широко використовувати схеми і способи розвитку та підтримки інновацій, і на основі цього включити Україну в міжнародну систему інноваційної діяльності.

Список використаних джерел

1. Іванов В.А. Методологічні основи інноваційного розвитку агропродовольчого комплексу / А.В. Іванов. // Економічні і соціальні зміни: факти, тенденції, прогноз. – 2008. – № 2 (2). – С.50-59.
2. Забарна Е.М. Розвиток сучасного регіону на основі організаційно-управлінських новацій / Е.М.Забарна, Є.Ю.Щьокіна // Worldscientificextent: Collectionofscientificarticles. – AgendaPublishingHouse, Coventry, UnitedKingdom, 2017. – P.108-114.